

## Morfologia

### Traducció

- D'acord amb l'exemple, completa les caselles buïdes de la taula amb el sintagma format per adjectiu i substantiu en el cas i número indicats.

|        | - adjectiu<br>- substantiu                                        | adjectiu + substantiu  |
|--------|-------------------------------------------------------------------|------------------------|
| voc sg | <i>bellus -a -um</i> : bell<br><i>domina -ae</i> (f.): senyora    | <i>bella domina</i>    |
| voc sg | <i>paruus -a -um</i> : petit<br><i>puer -eri</i> (m.): nen        | <i>parue puer</i>      |
| voc pl | <i>perfidus -a -um</i> : pèrfid<br><i>pirata -ae</i> (m.): pirata | <i>perfidi piratae</i> |
| voc sg | <i>meus -a -um</i><br><i>filius -ii</i> (m.): fill                | <i>mi fili</i>         |
| voc pl | <i>meus -a -um</i><br><i>filius -ii</i> (m.): fill                | <i>mei filii</i>       |
| voc sg | <i>carus -a -um</i> : benvolgut<br><i>Lucius -ii</i> (m.): Luci   | <i>care Luci</i>       |

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de quatre oracions a escollir entre les set següents.

- 1) *Heu Brute, fili mi, tu quoque me caedes?*  
interj Voc Voc sg m N adv Ac V - 2a sg fut impf  
(Apel) (APOS) del pron pers | del pron pers  
de 2a sg de 1a sg  
(S) (CD)

Ah, Brutus, fill meu, tu també em colpejaràs? / em mataràs?

- 2) *O pueri, semper imprigri este!*  
interj Voc adv N pl m V - 2a pl IMP pres - Subjete el·líptic:  
(Apel) (CCT) (ATR) Vos - N del pron pers de 2a pl

Oh nens, sigueu sempre treballadors!

- 3) *Multa Mercurii simulacra in Gallia erant.*  
N pl n G sg m N pl n prep + Abl V - 3a pl impf IND  
(CN) (CD) (CCL)

En la Gàl·lia hi havia moltes estàtues de Mercuri.

- 4) *Nescii est errare.*  
G sg m V INF pres, amb funció de Subject  
[adj subs- | 3a sg pres IND  
tantivat]

Error és propi de l'ignorant.

- 5) *Multa mihi in cubiculo sunt.*

N pl n D prep + Abl V - 3a pl pres IND

(S) del pron pers | (CCL)

[adj subs- | de 1a sg - dat poss

tantivat]

Tinc moltes coses en la [meva] habitació

- 6) *Coquus semper in culina erat, nam ibi etiam dormiebat.*

N sg m adv prep + Abl V conj adv adv V - 3a sg impf IND

(S) (CCT) (CCL) 3a sg (CCL)

impf IND

El cuiner sempre era a la cuina / estava en la cuina,

ja que fins i tot dormia allí.

- 7) *Hodie uetuli sunt, cras iam non erunt.*

adv N sg pl V adv adv adv V - 3a pl fut impf IND

(CCT) (ATR) 3a pl (CCT) (CCT)

pres IND

Avui són vells, demà ja no hi seran. / no existiran.

Lèxic

*Brutus -i* (m.): Brutus [un dels assassins de Juli Cèsar]

*cras*, adv.: demà

*etiam*, adv.: també, fins i tot

*Gallia -ae* (f.): la Gàlia

*iam*, adv.: ja

*ibi*, adv.: allí

*Mercurius -ii* (m.): Mercuri [déu]

*quoque*, adv.: també

*semper*, adv.: sempre

- D'acord amb l'exemple, completa la taula amb els números de les set oracions de la pregunta anterior que corresponguin a cada fila (en total s'hi han d'introduir 15 números, un a cada casella).

|   |                                                                                                  |                      |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| 1 | Inclou el pronom personal de 1a persona singular en acusatiu                                     | <i>me</i>            |
| 5 | Inclou el pronom personal de 1a persona singular en datiu                                        | <i>mihi</i>          |
| 5 | Inclou la construcció datiu + verb <i>sum</i> , i aquest amb el significat de <i>tenir</i>       | <i>mihi ... sunt</i> |
| 4 | Inclou la construcció genitiu + verb <i>sum</i> , i aquest amb el significat de <i>ser propi</i> | <i>nescii est</i>    |
| 4 | Inclou un adjectiu en genitiu singular masculí i substantivat                                    | <i>nescii</i>        |
| 5 | Inclou un adjectiu en nominatiu plural neutre i substantivat                                     | <i>multa</i>         |
| 1 | Inclou un adjectiu possessiu en vocatiu singular                                                 | <i>mi</i>            |
| 2 | Inclou un nom comú en vocatiu plural                                                             | <i>pueri</i>         |
| 1 | Inclou un nom comú en vocatiu singular                                                           | <i>fili</i>          |
| 1 | Inclou un nom propi de persona en vocatiu singular                                               | <i>Brute</i>         |
| 2 | Inclou un verb en 2a persona plural de l'imperatiu                                               | <i>este</i>          |
| 6 | Inclou una forma del verb <i>sum</i> que té valor de situació                                    | <i>erat</i>          |
| 3 | Inclou una forma del verb <i>sum</i> que té valor d'existència impersonal                        | <i>erant</i>         |
| 7 | Inclou una forma del verb <i>sum</i> que té valor d'existència absoluta                          | <i>erunt</i>         |
| 1 | Inclou una interjecció                                                                           | <i>heu</i>           |
| 2 | Inclou una interjecció                                                                           | <i>o</i>             |

- D'acord amb l'exemple, completa la taula escrivint
  - en la 2a columna, el temps de cada forma verbal (present, imperfet o futur imperfet)
  - en la 3a columna, el mode de cada forma verbal (INDicatiu o IMPeratiu)
  - en la 4a columna, l'enunciat complet del verb i el seu significat  
(que trobaràs en el *Vocabulari Llatí - Català* de l'aula)
  - en la 5a columna, la traducció de cada forma verbal

|           | temps    | mode | enunciat                                                  | traducció  |
|-----------|----------|------|-----------------------------------------------------------|------------|
| amate     | pres     | IMP  | <i>amo</i> 1 (tr.):<br>estimar                            | estimeu    |
| carpe     | pres     | IMP  | <i>carpo carpsi carptum</i> (3, tr.):<br>agafar           | agafa [tu] |
| dormi     | pres     | IMP  | <i>dormio</i> (4, intr.):<br>dormir                       | dorm!      |
| legitis   | pres     | IND  | <i>lego legi lectum</i> (3, tr.):<br>llegir               | llegiu     |
| nubetis   | fut impf | IND  | <i>nubo nupsi nuptum</i> (3, intr):<br>casar-se [la dona] | us casareu |
| sentiebas | impf     | IND  | <i>sentio sensi sensum</i> (4, tr):<br>sentir             | senties    |

- D'acord amb els exemples, completa la taula amb les formes verbals dels verbs *sileo* i *duco*.

|    |    |      |     | verb <i>sileo</i> (2): callar | verb <i>duco</i> (2): conduir |                  |            |
|----|----|------|-----|-------------------------------|-------------------------------|------------------|------------|
|    |    |      |     |                               |                               |                  |            |
| 2a | sg | pres | IMP | <i>sile</i>                   | calla!                        | <i>duc</i>       | condueix!  |
| 2a | sg | pres | IND | <i>siles</i>                  | calles                        | <i>ducis</i>     | condueixes |
| 2a | sg | impf | IND | <i>silebas</i>                | callaves                      | <i>ducebas</i>   | conduïes   |
| 2a | sg | fut  | IND | <i>silebis</i>                | callaràs                      | <i>duces</i>     | conduiràs  |
|    |    |      |     |                               |                               |                  |            |
| 3a | sg | pres | IND | <i>silet</i>                  | calla                         | <i>ducit</i>     | condueix   |
| 3a | sg | impf | IND | <i>silebat</i>                | callava                       | <i>ducebat</i>   | conduïa    |
| 3a | sg | fut  | IND | <i>silebit</i>                | callarà                       | <i>ducet</i>     | conduirà   |
|    |    |      |     |                               |                               |                  |            |
| 2a | pl | pres | IMP | <i>silete</i>                 | cal·leu!                      | <i>ducite</i>    | conduïu!   |
| 2a | pl | pres | IND | <i>siletis</i>                | cal·leu                       | <i>ducitis</i>   | conduïu    |
| 2a | pl | impf | IND | <i>silebatis</i>              | callàveu                      | <i>ducebatis</i> | conduíeu   |
| 2a | pl | fut  | IND | <i>silebitis</i>              | callareu                      | <i>ducetis</i>   | conduireu  |